

Portefeuillehouder

J.R. Zoetendal |

Datum collegebesluit

15 november 2016 |

Opsteller

J.G. Sloothaak |

Registratie

GF16.20082 |

Agendapunt

7 |

Onderwerp

Raadsbeleidsregel Wmo 2015: onderdeel hulp bij het huishouden

Voorstel

De raadsbeleidsregel hulp bij het huishouden (algemene voorziening Heerenveense Himmelsjek en maatwerkvoorziening ondersteuning gestructureerd huishouden) vast te stellen, geldend als addendum op de vigerende Wmo-verordening, en vanaf 1 januari 2017 van toepassing te verklaren.

Aanleiding

Naar aanleiding van de uitspraken (18 mei 2016) van de Centrale Raad van Beroep (CRvB) op het gebied van (de landelijke) hulp bij het huishouden, hierover hebben wij uw raad per brief van 21 juni 2016 (kenmerk: 16.3004073) geïnformeerd, dient de gemeenteraad onder ander vast te stellen welke waarde de Heerenveense Himmelsjek precies vertegenwoordigt en welke eigen bijdrage dan voor de cliënt van toepassing is. Via de perspectiefnota 2016 heeft uw raad de toekomst van hulp bij het huishouden financieel zeker gesteld en daarbij ook het inhoudelijke onderscheid tussen de algemene voorziening Heerenveense Himmelsjek (1 tot en met 3 uur per week) en de maatwerkvoorziening ondersteuning gestructureerd huishouden (4 uur of meer per week) bepaald.

Verder was de fractie van de ChristenUnie tijdens de behandeling van de perspectiefnota voornemens een motie in te dienen waarbij het college zou worden opgeroepen deze eigen bijdrage generiek te verlagen naar € 5,- per uur. Namens het college van burgemeester en wethouders is daarop mondeling aangegeven dat later dit jaar de Wmo-verordening ter besluitvorming zou worden voorgelegd aan de gemeenteraad. Een onderdeel daarvan is bijvoorbeeld de eigen bijdrage. Nu het op landelijk niveau nog wel even kan duren voordat de zogenaamde Wmo-modelverordening vanuit de VNG is gepubliceerd en het college de raad graag wil laten bepalen welke hoogte de Himmelsjek heeft en welke eigen bijdrage daar dan voor geldt, wordt de onderhavige raadsbeleidsregel alvast voorgelegd aan uw raad ter besluitvorming.

Overwegingen

Aanscherpen lokale regelgeving

Zoals wij in onze brief van 21 juni 2016 (kenmerk: 16.3004073) hebben aangegeven vindt de CRvB dat de kostprijs, de eigen bijdrage en de korting daarop betreffende de (in ons geval) algemene voorziening Heerenveense Himmelsjek vastgelegd moet worden in een besluit van de gemeenteraad. Los van de landelijke discussie of dit nu een raadsbevoegdheid of een collegebevoegdheid is, zijn wij van mening dat het voor een ieder in ieder geval duidelijk is als de gemeenteraad deze onderwerpen specifiek behandelt en vaststelt. Zodra de landelijke discussie hierover is afgerond, verwachten wij

dat de VNG de Wmo-modelverordening zal publiceren. De onderhavige raadsbeleidsregel verwerken wij dan integraal in de aangepaste Wmo-verordening en onderliggende beleidsregels. Uiteraard zullen wij uw raad de nieuwe lokale Wmo-verordening dan voorleggen ter besluitvorming met de onderliggende beleidsregels ter informatie.

Hoopte eigen bijdrage Himmelsjek & individuele bijzondere bijstand (IBB)

Op basis van het bestaande beleid geldt er voor de Wmo-doelgroep sinds 1 januari 2015 een eigen bijdrage van € 8,50 per uur. Het restant, € 13,25, zijnde het verschil tussen de contractueel vastgelegde kostprijs (€ 21,75) en de eigen bijdrage, vergoedt de gemeente, na declaratie, rechtstreeks aan de zorgaanbieder. Begin 2015 is dit vastgesteld door het college.

Indien een cliënt aangeeft dat hij of zij de eigen bijdrage niet kan betalen, wordt beoordeeld of er vanuit de IBB een tegemoetkoming kan worden verstrekt. Op de vraag of de gemeente in het geval van een algemene voorziening hulp bij het huishouden inwoners vanuit andere wetgeving, in casu de Participatiewet en IBB, een tegemoetkoming kan verstrekken heeft de CRvB op 18 mei 2016 helaas nog geen antwoord gegeven. Wel is het binnen de Wmo 2015 mogelijk gemaakt personen, die vanwege hun beperkingen, chronische psychische of psychosociale problemen meerkosten hebben, in aanmerking te brengen voor een financiële tegemoetkoming. Ofwel de onderhavige Wmo-doelgroep maakt deze meerkosten en die zouden dan in aanmerking kunnen komen voor een verlaging van de eigen bijdrage. Dit raakt dan ook de (niet ingediende) motie vanuit de CU bij de perspectiefnota 2016 waarin gevraagd zou worden de eigen bijdrage generiek te verlagen naar € 5,- per uur.

Hoewel wij zeker niet uitsluiten dat de CRvB in de toekomst zou instemmen met het verlagen van de eigen bijdrage via het kader van de Participatiewet en IBB, is het op dit moment nog steeds niet 100% zeker te stellen dat de CRvB dit ook zo ziet. Dat risico willen wij helemaal uitsluiten; juist nu we over het Heerenveense beleid duidelijkheid hebben van de CRvB (op de IBB na) en uw raad via de perspectiefnota 2016 de financiële houdbaarheid zeker heeft gesteld. Wij willen de rust behouden die na de turbulente decentralisatiejaren weer is teruggekeerd. Verder zien wij inmiddels meer gemeenten de nu voorgestelde eigen bijdragesystematiek (zie bijlage) volgen; niet via de Participatiewet en IBB maar binnen het wettelijk kader van de Wmo 2015 en maatwerk per leeftijd, gezinssamenstelling en inkomen. Hierdoor is de Participatiewet en IBB dan voor dit onderdeel niet meer van toepassing en zijn er binnen dat kader geen gemeentelijke uitgaven meer aan de orde.

De voorgestelde eigen bijdragesystematiek is niet generiek van aard maar er wordt maatwerk per leeftijd, gezinssamenstelling en inkomen toegepast. Redenen waarom:

- De Wmo 2015 geeft aan dat per individu gekeken moet worden naar de individuele situatie;
- De eigen bijdrage is niet alleen afhankelijk van het inkomen, maar ook van de leeftijd (AOW-gerechtigd of niet) en de gezinssamenstelling (eenpersoons-huishouden of meerpersoonshuishouden);
- Beoordeling per inkomenscategorie doet recht aan de individuele situatie en verschillen in de draagkracht binnen de Wmo-doelgroep;
- Beoordeling van de eigen bijdrage per leeftijd, gezinssamenstelling en inkomenscategorie bevordert daardoor de toepassing van het gewenste maatwerkprincipe;
- Op deze wijze wordt aangesloten bij het (landelijke) Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 waarin is bepaald hoe de bepaling van de eigen bijdrage moet verlopen voor een

maatwerkvoorziening en welke verschillende inkomenscategorieën daarbij van toepassing zijn via het CAK;

- De CRvB vindt deze vorm van eigen bijdrage heffing bij maatwerkvoorzieningen valide en plausibel;
- Door een afgeleide vorm van de eigen bijdragesystematiek (maatwerk-voorzieningen) te hanteren, is de eigen bijdragesystematiek voor de algemene voorziening Heerenveense Himmelsjek uitlegbaar en verdedigbaar en per individu financieel passend te achten.

Rekeninghoudende met verschillende leeftijden, gezinssamenstellingen en inkomenscategorieën gaat de eigen bijdrage van een minimumniveau (€ 3,- per uur) naar maximaal de nu bestaande € 8,50 per uur. Als een inwoner al een andere Wmo-voorziening ontvangt en daarvoor via het CAK een eigen bijdrage betaalt, dan gaat de eigen bijdrage van een minimumniveau (€ 2,- per uur) naar maximaal € 7,50 per uur.

Effecten

Vanaf 1 januari 2017 komen nieuwe aanvragers die tot de Wmo-doelgroep (via meitinker) behoren in aanmerking voor de aangepaste eigen bijdragesystematiek. Inwoners die al op 31 december 2016 gebruik maken van de Heerenveen Himmelsjek komen vanaf 17 juli 2017 (aansluiting bij periodekalender CAK) in aanmerking voor de aangepaste eigen bijdragesystematiek. Tot die datum blijft de huidige eigen bijdrage (€ 8,50 per uur) van toepassing.

Beleid en regelgeving

Wmo 2015, Uitvoeringsbesluit Wmo 2015, Wmo-verordening en concept raadsbeleidsregel maatschappelijke ondersteuning onderdeel hulp bij het huishouden.

Financiën, risico's en beheersmaatregelen

De gemeentelijke uitgaven op het gebied van de Heerenveense Himmelsjek en de maatwerkvoorziening zullen, naarmate de jaren vorderen, toenemen. Niet alleen vanwege de toenemende vergrijzing, maar ook vanwege een stijgende kostprijs (aanbestedingen). Hulp bij het huishouden is één van de eerste Wmo-voorzieningen waarop onze oudere inwoners vanwege de levensloop een beroep moeten doen. Via de perspectiefnota 2016 zijn deze risico's en stijgende uitgaven al meerjaarlijks afgedekt en verwerkt in de begroting 2017. Hierdoor is er sprake van een totaal beschikbaar budget hulp bij het huishouden (2017 e.v.) ter hoogte van € 3.287.365,-. Op basis van de aangepaste eigen bijdragesystematiek verwachten wij op jaarbasis een netto uitgavenstijging van maximaal € 132.000,-. Maximaal omdat wij bij de berekening een gemiddeld aantal uren van 3 uur per week als uitgangspunt hebben genomen. Op basis van de meest actuele cijfers verwachten wij echter dat het gemiddeld aantal uren per gebruiker (momenteel 656 gebruikers) over 2016 wat lager zal uitvallen. En, hoewel de uitgaven voor de algemene voorziening Heerenveense Himmelsjek zullen stijgen, zullen onze uitgaven Participatiewet en IBB vanaf juli 2017 weer dalen. De verlaging van de eigen bijdrage verloopt dan geheel binnen het kader van de Wmo 2015 en niet meer via de IBB. Er is dan ook geen uitzetting nodig van de bestaande financiële middelen binnen de (Wmo) meerjarenbegroting 2017 e.v. De uitgaven zullen budgettair neutraal plaatsvinden.

Vervolgaanpak

Inwoners die in aanmerking willen komen voor de Heerenveense Himmelsjek kunnen zich, net zoals in 2016 bijvoorbeeld, melden bij onze meitinkers. Indien uit de lichte

toegangstoets blijkt dat de inwoner tot de Wmo-doelgroep behoort, bestaat er aanspraak op de algemene voorziening Heerenveense Himmelsjek of op de maatwerkvoorziening ondersteuning gestructureerd huishouden. De afweging daartoe vindt tijdens het gesprek met onze Meitinkers plaats via de onderhavige raadsbeleidsregel. Inwoners die op 31 december 2016 gebruik maken van de algemene voorziening worden gedurende het eerste half jaar van 2017 actief benaderd vanuit de gemeente. Er vindt niet een inhoudelijke beoordeling plaats, tenzij de inwoner aangeeft dat zijn of haar (lichamelijke/geestelijke) situatie is verslechterd, maar er wordt op basis van het toetsinkomen beoordeeld welke eigen bijdrage vanaf 17 juli 2017 van toepassing is.

Communicatie

Voorafgaande aan onze beraadslaging is de concept raadsbeleidsregel ter advisering voorgelegd aan de Participatieraad. Het gehele advies en onze reactie daarop is ter informatie bijgesloten. Samengevat adviseert de Participatieraad positief. Na vaststelling van de raadsbeleidsregel wordt deze gepubliceerd via onze eigen website, HeerenveenHelpt en, voor zover van toepassing, de landelijk verplichte websites. De van toepassing zijnde Wmo-doelgroep wordt rechtstreeks vanuit de gemeente benaderd (zie vorige paragraaf).

Relevante informatie

- Raadsbeleidsregel maatschappelijke ondersteuning gemeente Heerenveen 2017 (bijlage);
- Schriftelijk advies Participatieraad en de schriftelijke reactie van het college.

Het college van burgemeester en wethouders van Heerenveen,
de secretaris,

de burgemeester,

de heer F.H. Perdok

de heer T.J. van der Zwan

Onderwerp

Raadsbeleidsregel Wmo 2015: onderdeel hulp bij het huishouden

De raad van de gemeente Heerenveen;
gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 15 november 2016;

gelet op de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015

overwegende dat,

- er een algemene voorziening Heerenveense Himmelsjek aanwezig is voor de Wmo-doelgroep tot vier uur per week;
- bij de vaststelling van de eigen bijdrage rekening wordt gehouden met de leeftijd, gezinssamenstelling en inkomenscategorie zoals genoemd in de raadsbeleidsregel maatschappelijke ondersteuning;
- er een maatwerkvoorziening ondersteuning gestructureerd huishouden aanwezig is voor de Wmo-doelgroep indien uit het onderzoek blijkt dat er sprake is van regieverlies of dat er vanwege andere aantoonbare beperkingen vier uur of meer per week moet worden ingezet;
- hierbij het CAK de eigen bijdrage vaststelt en int;
- voornoemd beleid op het gebied van hulp bij het huishouden uitgewerkt is in een raadsbeleidsregel maatschappelijke ondersteuning gemeente Heerenveen 2017.

Besluit

De raadsbeleidsregel maatschappelijke ondersteuning gemeente Heerenveen 2017 (hulp bij het huishouden) vast te stellen en van toepassing te verklaren vanaf 1 januari 2017.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 19 december 2016.

de griffier,

de voorzitter,

mevrouw W.J.M.A. Jansen

de heer T.J. van der Zwan